

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum poßint ibi mereri vel demereri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

cet D. Bonaventura suprà, dum pena Purgatorij dicitur grauior, quiauis pena huius vite, intelligendum est de grauissima pena Purgatorij, que maior est, quam grauissima huius vite; ea autem est pena ignis; & de hac loquuntur Patres citati. Sunt tamen aliae poena longè mitiores: Non enim videatur credibile, pro uno verbo oculo hominem ibi exurendum, sicuti hic exuruntur latrones. Deinde, ex probatis visionibus habemus, quorundam penam esse valde exiguum, ut vix quidquam pati videantur preter mortitiam quandam ob dilatationē coelestis patriæ; ut patet ex visione Dri-thelmi, apud Bedam lib. 5. cap. 13. qui in amoenissimo loco multa millia animarum albatarum Deo canentium laudes vidit, ita ut putaret esse paradisum, quæ tamen animæ non erant perfectè expiatæ. Vnde & iste locus ad purgatorium pertinebat, siue sub terra, siue super terram fuerit. Nam etsi locum, ubi ordinariè fit expiatio animarum, sub terra ponamus; non tamen negamus etiam alibi purgari posse, præsertim eas, in quibus parum restat purgandum. Denique, quia valde probabile est, penam sensim minui, ut tandem minima sit. Colligitur ex vita S. Malachia, cui foror, ut scribit S. Bernardus cap. 4. vite eius, apparuit: primò, in ueste pulla ad limen Ecclesiæ foris; secundò, in ueste subfuscâ, & intra limen Ecclesiæ, procul tamen ab altari; tertio, in ueste candida ad ipsum altare cum ceteris sanctis. Similis etiam visio est apud D. Gregorium 2. Dialog. c. 23. de duabus monialibus, quibus S. Benedictus minatus erat excommunicationem.

D V B I V M III.

Vtrum anima in Purgatorio à demonibus torquentur?

²³ *Solum ab igne torquentur.*
Probabile est interdū etiam à demonibus torqueri.
Communior sententia est, neque ab Angelis, neque à demonibus torqueri; sed solum ab igne, ut est instrumentum diuinæ Iustitie. Est tamen satis probabile, interdum à demonibus torqueri, quia non perfectè illos vicerunt, sed ex parte ab illis victi sunt, contentientes peccatis venialibus vel mortiferis, pro quibus penas temporales restant luende. Confirmatur ex visione B. Fursei apud Bedam lib. 3. hist. Angl. cap. 19. & ex vita D. Bern. lib. 1. cap. 10. vbi quidam frater defunctus B. Bernardo apparuit, qui se quatuor lacertis traditum esse dixit, qui postea precibus S. Bernardi liberatus est.

D V B I V M IV.

Quam diu durent pena Purgatorij?

²⁴ *Pena purgatori non durat ultra de Ciuit. c. 16. Purgatorias, inquit, panas nullas futuras opinetur, nisi ante ultimum illud tremendumque iudicium.* Et colligitur aperte Matth. 25. vbi tantum duo statuuntur ordines iudicandorum, quorum Hi ibunt in vitam eternam, illi in ignem eternum: ergo nulli in ignem temporalē, omnes enim fideles ad alterutrum istorum ordinum pertinent.

Vtrum autem una eademq; anima per aliquot Dom. Soto annorum centurias, vñque ad diem iudicij sit pueras coarctati nienda, non est ita certum. Dominicus Soto d. 19. ad 10. annos q. 3. a. 2. putat nullam manere in purgatorio ultra

decennium, quia grauitas penæ compensat diutinatem.

Sed probabilius est, aliquas ibi diutissimè, et iam per aliquot annorum centenarios, puniri. Nam hius quidam Ecclesia celebrat Anniversaria defunctorum etiam cas patrum, per aliquot annorum centenarios. Cenfet ergo fieri posse, ut tam diu auxilio opus habeant. Idem etiā confirmatur ex fundationibus perpetuis Anniversariorum. Confirmari etiam potest ex Beda lib. 5. cap. 13. vbi Angelus dixit S. Dirthelmo, animas eorum, qui in hac vita semper male vixerunt, & tandem sub finem conuertuntur, saluadas omnes in die iudicij, quāuis aliqua orationibus & elemosynis viuentium, & præsertim altaris sacrificiū iuuari possint, ut ante illū diem liberentur.

C A P V T III.

De conditione animarum purgandarum.

Suppono nullam animam purgari post hanc vitam, nisi in charitate decesserit, obstricta tamen culpâ aliquâ veniali, vel saltē reatu penæ. Vide B. Augustinum lib. 21. de Ciuit. cap. 26.

Hinc sequitur, animas illas assidue amare & laudare Deum, patienterque ferre supplicia. Colligitur Apocal. 3. sub finem. Ratio est, quia virtutes in anima separata non possunt esse otiosæ, cum nihil habeant impedimenti, & suæ naturæ in suas functiones propendeant; neque etiam corpore agrauentur, neque tormentis impediuntur: hæc enim non impediunt, nisi turbando organa corpora, que ibi non sunt. Vnde etiam in inferno perfecta ratione vntuntur, vti colligitur Luce. 6.

D V B I V M I.

Vtrum possint ibi mereri, vel
demereri?

Respondeo: Neutrū posse. Est contra Lutherum art. 39. vbi docuit eas continuò demereri, eo quod penas refugiant: posse tamen & debere mereri, ut habet art. 38. eo quod charitas ipsarū sit imperfecta. Sed probatur nostra doctrina, 2. ad Corinth. 5. ver. 10. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat vnuquisque propria corpori pro ut gerit, siue bonum siue malum. Cur addit, Propria corporis, nisi quia ea, quæ post corpus sunt, non puniuntur aut remunerantur? Sap. 4. v. 11. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius: ergo post mortem non potest quis mutari. Idem significatur Ecclesiastæ 11. v. 3. In quoque loco ceciderit, ibi erit. Vide Ecclesiastæ 9. & Ecclesiastici 14. Hinc D. Augustinus lib. de Prædest. Sanctorum cap. 14. ait; Nemini Christianum habere dubitare posse. Ratio est, Diuini ordinatio, quæ hunc mundum voluit hominibus esse seu stadium ac palestram; actiones huius vitae, cursum in studio; mortem, terminum cursus, quando præmia, id est, honor vel ignominia cursoribus est tribuenda. Opera autem bona vel mala, quæ post hanc vitam sunt, non pertinent ad cursum: vnde nec impunitantur ad meritum vel demeritum, ac proinde non augent præmium vel supplicium; sed sunt fructus animæ in termino constituta.

Dices

27
Quatuor
obiectio-
nes.

Dices Primo: Anima in Purgatorio non vident Deum, nec amant necessario: ergo possunt peccare. Patet consequentia, quia haec est ratio, cur Beati non possint peccare.

Secundò, Istae animæ fugiunt poenas, quas tam Deus vult illas pati: ergo peccant.

Tertiò, Adhuc sunt in via, cum nondum comprehendenterint: ergo possunt mereri & demereri.

Quartò, D. Augustinus dubitat, an adhuc afficiantur rebus terrenis inordinate. Vide illum libro 21. de Ciuit. cap. 26.

Solunur. Respondeo ad Primum: Etsi illæ animæ non videant Deum, nec etiam ament necessario quod ad exercitium actus, ac proinde nec ab intrinseco sint impeccables, sicut Beati; ab intrinseco tamen habent, quod peccare nequeant, nempe à diuinâ protectione: *In fororum enim anime in manu Dei sunt, & non tangit eos tormentum mortis.* Sap. 3. quod fit, ut nullos etiam motus prauos sentiant.

Ad Secundum: Abhorrent à pœnis quatenus sunt contraria naturæ, sicut & Dominus abhorruit; quæ fuga non est peccatum, sed naturalis & innoxius motus. Amant tamen quodam modo suas poenas, quatenus à diuinâ iustitia infliguntur; quia amant diuinam iustitiam, siveque refugiant ad patientem id, quod Deus vult eas pati.

Ad Tertium: Non sunt amplius in via, si statim merendi spectes; sed sunt in termino, etsi nondum præmium acceperint: sicut transacto tempore certaminis non potest aliquid cursu, vel luctu obtineri, quamvis præmia nondum sint distributa.

Ad Quartum: Certum est, in illis nullos amplius esse inordinatos affectus & motus erga res humanas: nam clare vident illarum rerum vanitatem & noxam. Quod probatur, quia aliqui essent in illis veræ tentationes & incitamenta peccandi, quæ D. Augustinus negat in illis esse post hanc vitam: patet c. 14. de Prædestinatione Sanctorum. Possunt tamen secum deferre aliquas prænas affectiones habituales, sed illæ mox per contrarios motus corriguntur, vt alibi dictum.

DVBIVM II.

Virum anime iste sint certa de sua salute?

28
Quidam
negant.

Lutherus artic. 38. vult quasdam saltem esse incertas. Idem etiæ tenerunt quidam Catholici, eò quod existimarent, omne peccatum ex natura sua esse mortiferum, & mereri mortem æternam, solumque esse veniale ex misericordia Dei.

Verior sententia affirmatur. Probatur Primo: Quia contraria sententia est damnata, primum quidam à Leone X. in Lutherro, deinde à Pio V. & Gregorio XIII.

Secundò: Quia Concilium Florentinum definit, eas animas quæ habent culpam letalem, statim damnari: atqui illæ animæ quæ sunt in Purgatorio, vident se non esse damnatas: ergo agnoscunt se non habere culpam letalem: præterea certè norunt ex fide, cum qui non habet culpam letalem vel originalem, post hanc vitam non posse damnari: ergo certæ sunt, quod non possunt damnari. Quod autem videant se non esse damnatas, Probatur: quia vident se non blasphemare Deum, quod est dammatorum, sed amare & laudare illum, ac patienter ferre supplicia.

Tertiò: Quia in Canone Ecclesia dicit, eas dormire in somno pacis, & quiescere in Christo, ubi per somnum & quietem significatur illa securitas & solatium, quod habent ex certitudine sua salutis. Quod si essent incertæ, essent inquietissimæ, summeque anxiæ.

Quartò: Quia sciunt qualia sint opera quæ fecerunt, bona an mala, venialia an mortifera: ergo sciunt se non posse damnari. Antecedens patet Ecclesiastici 11. vers. 29. *In fine hominis denudatio operum ipsius;* id est, cuius in fine denudantur opera sua; quod etiam est necessarium, ut intelligent, quā iusta sit retributio. Denique, quia certum est, eas statim post mortem iudicari.

Dices: Si animæ illæ sint certæ de sua salute, cur orat Ecclesia, vt Deus liberet eas de pœnis inferni, de profundo lacu, & ne absorbeat eas tartarus, nec cadant in obscurum?

Respondeo: Ecclesia solùm intendit his verbis orare, vt à pœnis Purgatorij liberentur. Utitur autem tali modo loquendi, quasi animæ illæ essent in periculo damnationis; tum ad excitandum maiorem affectum in fidelibus ad orandum pro illis; tum etiam, quia representat diem obitus. Sicuti in Adventu Ecclesia sic orat, ac si Christus iam deberet nasci, *Rorate cali defuper, & nubes pluat in Ihesum.* Quod etiam facit in alijs Festis: representat enim illa mysteria, vt præsentia vel instantia, ad affectum excitandum. Tamen non intendit aliud, quām vt fructus nativitatis, passionis, & aliorum mysteriorum nobis applicetur. Pari modo hic non intendit aliud, quām vt animæ liberentur à pœnis, eo modo, quo liberari possunt; nempe vt non detineantur, vel certè vt mitiū cum illis agatur.

DVBIVM III.

Quando, & quomodo anima indicentur?

Respondeo & Dico Primo: Indicantur in primo instanti, quo sunt separatæ à corpore, vel certè post primum instantis mortis, si tale instantis detur.

Probatur Primo: Quia nulla est ratio, cur hoc iudicium differatur. Neque enim credibile est, animas in celum ante Christi conspectum deduci, vt ibi indicentur (aliqui enim postea debent redire ē celo ad supplicia.) Præterea, hoc iudicium fit in instanti: nam nihil est aliud, quā locutio quadam spiritalis, quā Deus, vel Christus ipse vt homo, manifestat animæ spiritaliter suam sententiam; quæ manifestatio fit per spiritalē locutionem, quā nulla locorum intercapitulo potest impedi.

Probatur Secundò: Ecclesiastici 11. vers. 28. *Facile est coram Deo in die obitus retribuere vincivque vias suas.* Hic significatur, in ipso momento obitus (id enim significat, *in die obitus,*) animas iudicari, ijsque præmia vel supplicia à Deo iudica decerni. Illud enim, *Facile,* non significat, Deum facile posse, si velit, sed absolute tribuere: si enim non tribueret de facto, non rectè Sapiens hoc argumento hortaretur homines ad beneficendum.

Dices: Interdum animæ videntur iudicari ante mortem. Colligitur ex Gregorio Dialog. lib. 4.

Ddddij cap. 382

29
Indicantur
in primo
instanti que
separatæ
sunt à cor-
pore.